

”Kevät toi, kevät toi...”

Omakotitalon kunnossapitotyöt

Säännöllinen huolto varmistaa, että sekä rakennukset että pihalue pysyvät hyvässä kunnossa. Kevät on erinomainen ajankohta tarkistaa ja hoitaa syksyltä mahdollisesti unohtuneet huoltotoimenpiteet.

MUISTA TYÖTURVALLISUUS! Jos kiipeät katolle, käytä aina turvavaljaita ja varmista työn turvallisuus etukäteen. On parempi jättää esimerkiksi kourut puhdistamatta kuin ottaa riski pudota katolta tai tikapuilta. Jos epäilet turvallisuutta, kutsu ammattilainen hoitamaan tehtävä.

Tikkaita käyttäessäsi varmista, että ne ovat tukevasti paikallaan eivätkä pääse liukumaan tai kaatumaan. Vältä kurkottelua ja siirrä tikkaita tarpeen mukaan edetessäsi.

RÄYSTÄSKOURUT VOI puhdistaa yksikerroksisissa taloissa maasta käsin esimerkiksi harjanvarteen kiinnitettävällä apuvälineellä, joita on saatavilla rauta-kaupoista. Itse tehty apuväline syntyy helposti vaikkapa lasten muovisesta hiekkalapioista, auki leikatusta muovipullostaa tai astianpesuharjasta. Vältä metallisia välineitä, jotta et vahingoita kourun pinnoitetta.

PUHDISTA SYÖKSYTORVIEN rännikaivot roskista ja lehdistä säännöllisesti. Jos rännikaivoihin kertyy vettä, tarkista putkiston kunto mahdollisten tukosten varalta. Poista myös kaivon lietepestään kertynyt sakka.

Salaoja- ja sadevesiviemäreiden toimivuuden tarkistus varmistaa, että vedet ohjautuvat oikeaan suuntaan, putket eivät ole tukossa ja rakenteet pysyvät kuivina vahinkojen estämiseksi.

Jos rakennuksessa ei ole **sadevesiviemäreitä**, huolehdi, että rännivesi ohjautuu riittävän kauas perustuksis-

ta esimerkiksi betonikourujen avulla. Varmista lisäksi, ettei syöksytorvista valuva vesi roiskuessaan kastele talon rakenteita. Tarkista samalla sadevesikourujen ja syöksytorvien kunto.

Tarkista **myös sadevesikaivot**. Poista niistä roskat ja varmista, että pihan kallostukset ohjaavat veden kohti kaivoa.

KATON TURVATUOTTEIDEN tarkistus alkaa lapetikkaiden heilutustestillä. Tarkista myös kiinnityspisteiden tiivisteiden kunto, erityisesti jos lapetikkaat heiluvat. Mikäli katolla on kulkusiltoja, varmista niiden kiinnitykset ja kunto.

Tarkista lumiasteiden kiinnitys ja tiivisteet, sillä erityisesti runsaslumisina talvina ne saavat kovaa rasitusta ja niiden tulee pysyä tukevasti paikoillaan. Jos katolle asennetut elementit heiluvat, tarkista myös niiden kiinnikkeiden tiivisteiden vesitiiviys.

KATON YLEISKUNNON tarkistaminen alkaa silmämääräisellä yleistarkastuksella. Poista katon pinnalta lehdet, roskat ja lika, sillä ne pitävät katon kosteana ja lisäävät korroosion sekä muiden vaurioiden riskiä. Parasta ja suositeltavinta on puhdistaa katto mekaanisesti harjaamalla. Puhdista myös räystäskourut irtoliasta ja sammaleesta. Tarkista, että vesi ohjautuu oikeaa reittiä pois katolta eikä jää makaamaan esimerkiksi painaumaan.

KATON LÄPIVIENNIIT on syytä tarkistaa huolellisesti. Läpiviennillä tarkoitetaan asuintiloista lähteviä putkia ja hormoneja, jotka kulkevat kattorakenteiden ja vesikatteen läpi (esimerkiksi iv-poisto, viemärin huuhotus ja tv-antennin läpiviennit). Koska nämä läpiviennit kulkevat kattorakenteiden lävitse, niiden tiivistämisen tulee olla asianmukaista, jotta välttytään vuodoilta ja kosteusvaurioilta. Vesikatteen ulkopuolelle asennetuissa poistoputkissa on tyypillisesti omat kauluksensa, joi-

Kunnossapitotöiden huoltolista auttaa pitämään pihan ja rakennuksen kunnossa.

den vedenpitävyys on syytä varmistaa.

SAVUPIIPUN PELLITYS on hyvä tarkistaa, sillä sen tarkoitus on estää veden pääsy väärään paikkaan ja suojata savupiipun ulkopintaa sekä hormin sisäpintoja rapautumiselta. Tarkista piippu ulkoisesti ja arvioi, onko merkittävää rapautumista tapahtunut. **Varmista, että juuripelti on** tiivis ja ulottuu riittävän korkealle. Pellitysten tulee olla rakenteellisesti oikeat, eikä tiivistemassat ole kestävä ratkaisu. Tarkista peltien kiinnitys, pintavauriot ja tiivisteiden kunto.

Tilaa nuohooja tarkistamaan, että hormit ja piippu ovat kunnossa. Säännöllisellä nuohouksella ehkäistään paloriskiä ja se parantaa lämmitystehokkuutta.

VESIKATTO, YLÄPOHJA, julkisivut ja ikkunoiden tiivisteet tulisi tarkistaa, jotta havaitaan mahdolliset vauriot ajoissa ja ehkäistä suurempia korjaustarpeita.

Alapohjan tuuletuksen toimivuus tulisi varmistaa, jotta ehkäistään kos-

teuden kertyminen ja rakenteiden vaurioituminen.

RAKENNUKSEN välittömään läheisyyteen ei suositella istutuksia. Tarvittaessa siirrä tai poista liian lähellä olevat kasvit. Sokkelin tai ulkomuurin ja istutus- tai nurmialueen väliin tulee jättää vähintään puolen metrin levyinen suojakaista. Köynnöskasveja ei tule istuttaa talon seinustoille, sillä ne voivat tukkia salaoja- ja sadevesijärjestelmät sekä lisätä kosteutta rakennuksen ulkoseinissä.

Puiden istuttaminen tulee tehdä vähintään viiden metrin etäisyydelle rakennuksesta, jotta juuret eivät vahingoita perustuksia eikä lehvästö pidä seinärakenteita kosteina.

KEVÄTSIIVOUKSEN YHTEYDESSÄ voi sulkea lämmityksen kesäksi, jotta energiaa ei mene hukkaan. Tämä kannattaa tehdä ennen lämmön tarpeen vähenemistä.

Ilmanvaihdon venttiilien ja ilmanvaihtokoneen kesäasetukset tulisi tarkistaa, vaihtaa suodattimet ja puhdistaa rutilät. Suodattimet on hyvä vaihtaa 2–3 kertaa vuodessa, ja venttiilit tulee myös puhdistaa säännöllisesti.

Ilmalämpöpumpun suodattimet on hyvä vaihtaa tai puhdistaa. Ilmalämpöpumpun ja ilma-vesilämpöpumpun kondenssiveden poiston toiminta tulisi myös tarkistaa.

Pitämällä painovoimaiset ilmanvaihtoventtiilit auki ja avaamalla ikkunoita tarvittaessa saa tehostettua hyvän ilmanvaihdon ja raikkaan sisäilman.

Keittiön liesituuletin ja rasvasuodatin tulisi pestä säännöllisesti, sillä ne keräävät rasvaa ja likaa. Tämä parantaa ilmanvaihdon tehokkuutta ja estää haju- ja muodostumista.

Palovaroitinjärjestelmien ja vuotovahtien tarkastusta ja mahdollista huoltoa ei tule unohtaa.

Aurinkopaneelijärjestelmän toimintaa on hyvä seurata, varmistaakseen sen tuottavan tehokkaasti energiaa. Myös huoltovaatimukset on hyvä käydä läpi.

KESÄN AJAKSI LAADITTU kunnossapitotöiden huoltolista auttaa pitämään pihan ja rakennuksen kunnossa läpi kesän. ●

Muista
työturvallisuus katolla
työskennellessä!
Käytä turvavaljaita ja
varmista tikkaiden
sekä kulkusiltojen
kunto.

LÄHTEET

KEVÄTHUOLTO. 2025. talokuntoon.fi. Verkkosivu. Saatavissa: <https://www.talokuntoon.fi/tee-se-itse/Kevathuolto> [luettu: 3.3.2025]

Kodin kunnossapidon vuosikello – Mitä pitäisi muistaa? 2024. rakentaja.fi. Verkkosivu. Päivitetty 25.07.2024. Saatavissa: <https://rakentaja.fi/artikkelit/kodin-kunnossapidon-vuosikello-mit%C3%A4-pit%C3%A4isi-muistaa/> [luettu: 3.3.2025]

Vuosikello-pientalo-2023. 2025. Omakotiliitto.fi. Pdf-dokumentti. Saatavissa: <chrome-extension://efaidnbmninnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.omakotiliitto.fi/app/uploads/2024/08/Vuosikello-pientalo-2023.pdf> [luettu: 3.3.2025]

Keväthuolto. 2025. Asumisterveysliitto. Verkkosivu. Saatavissa: <https://www.asumisterveysliitto.fi/toiminta/huolto-korjaus/kevat-huolto> [luettu: 3.3.2025]